

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

CERNENCHI Ionel XXXXXX, *născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.10.2018 – 11.10.2019;

Instanța de apel: 30.10.2019 – 10.12.2019;

Instanța de recurs: 17.02.2020 – 20.05.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir, sediul Cahul, din 11 octombrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Cernenchi Ionel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 u.c., echivalentul a 40.000 lei în beneficiul statului.

Cererea procurorului cu privire la încasarea din contul lui Cernenchi Ionel a cheltuielilor judiciare în sumă de 1619 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la 13.07.2018, în jurul orei 05:00, încălcând cerințele art. 10 pct. 2) lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, inculpatul Cernenchi Ionel a condus automobilul de modelul „Renault Megane” cu XXXXX pe traseul local din or. Cantemir fără a deține permis de conducere. A fost stopat de către colaboratorii de poliție și, existând temeiuri suficiente de a presupune că Cernenchi Ionel se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool, deși i

s-au comunicat consecințele refuzului de a fi supus testării la starea de ebrietate, inculpatul s-a eschivat și împotrivit de la testarea alcoolscoptică, prin ce a comis o infracțiune prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, conform indicilor: ”refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere”.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Barbarov Eduard în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie numită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Cererea de apel este motivată prin faptul că inculpatul a recunoscut integral vina, se căiește de cele comise și a solicitat să fie aplicată în privința acestuia munca neremunerată în folosul comunității, iar, instanța de fond nu a ținut cont de aceasta, și că a fost depusă cerere privind examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, dar nu a beneficiat de reducerea cu 1/3 din pedeapsă, fiind amendat cu 800 u.c., echivalentul a 40.000 lei în beneficiul statului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 decembrie 2019, apelul avocatului Barbarov Eduard în interesele inculpatului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunță o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore.

În rest, sentința s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei, just a încadrat acțiunile inculpatului ca constituind o faptă penală prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate în cauza penală de instanța de fond și care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu prin coroborare, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Cauza a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, așa cum inculpatul a depus cerere de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d.132), declarând acesta că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu. Cerere care a fost admisă prin încheierea protocolară din 11 septembrie 2019 (f.d.135).

Instanța de apel a constatat că la judecarea cauzei instanța de fond corect a examinat și acceptat cererea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, corect au fost calificate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal. Însă la stabilirea și individualizarea pedepsei pentru inculpat

prima instanță nu a dat eficiență criteriilor de individualizare a pedepsei, și nu a ținut întru totul cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, inclusiv și de cele stipulate în art. 61, art. 75 Cod penal.

Prima instanță stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu amendă, nu a ținut cont nici de faptul că instanța de judecată stabilește pedeapsa echitabilă în conformitate cu principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

De asemenea eronat s-a constatat faptul că pedeapsa ce ar fi aptă să-l facă pe Cernenchi Ionel să meargă pe calea corijării, este doar pedeapsa sub formă de amendă, însă nu a motivat din ce considerente nu este aplicabilă pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă ce a fost solicitată de avocat și inculpat de a fi aplicată. Instanța de apel reține că la caz, este aplicabilă inculpatului pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității așa cum, inculpatul a contribuit la stabilirea adevărului în cauză, recunoscând vina în cele comise, iar fiind audiat în instanța de fond a indicat că se căiește sincer de cele săvârșiteși a solicitat pedeapsa cu muncă neremunerată, menționând că în situația sa e dificilă achitarea amenzii.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și dispunerea menținerii sentinței.

În motivare recurentul a indicat că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale. În stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a contribuit la stabilirea adevărului în cauză, a recunoscut vina în cele comise, respectiv consideră că aplicarea pedepsei în formă de amendă ar asigura în conformitate cu art. 61 alin. (2) Cod penal atingerea scopului pedepsei penale.

Avocatul Barbarov Eduard în interesele inculpatului a depus cerere de apel, solicitând pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Ca urmare instanța de apel a ignorat prevederile art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală și a creat o situație mai gravă persoanei care a declarat apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că în susținerea recursului procurorului a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa.* Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, Colegiul consideră instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Problema principală invocată de procuror constă în agravarea situației inculpatului de către instanța de apel, invocând prevederile art. 410 Cod de procedură penală, situația pe care Colegiul penal nu o consideră valabilă în speță, deoarece inculpatul Cernenchi Ioneș în cadrul ședinței primei instanțe a recunoscut cele comise de infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, prin cererea a solicitat examinarea cauzei penale în procedura simplificată (f.d. 132) și aplicarea anume a pedepsei cu muncă neremunerată, menționând că nu are posibilitatea să achite amenda, mai mult decât atât anume acest motiv a și făcut obiectul apelului (f.d. 135 verso, 147-148, 169).

Colegiu penal menționează, că în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, **precum și de condițiile de viață ale acestuia.**

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeieri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temeieri

legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8.În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Cernenchi Ionel XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iunie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion